

**UCHWAŁA NR 828/XXXV/17
RADY MIEJSKIEJ WĘGLIŃCA**

z dnia 28 września 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy i Miasta Węglińiec
na lata 2017 – 2020**

Na podstawie art.7 ust.1 pkt 5 i art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.) oraz art.1 ust.1 i art.2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2017 r., poz. 882) Rada Miejska Węglińca uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy i Miasta Węglińiec na lata 2017 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Węglińiec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Waldemar Błauciak

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących m.in. promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym. Prowadzenie działań określonych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 należy do zadań własnych samorządów województw, powiatów i gmin. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy i Miasta Węglińiec na lata 2017 – 2020 jest uzasadnione.

**Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
dla Gminy i Miasta Węglińca
na lata 2017 – 2020**

Węglińca 2017 r.

Wstęp

Podstawą prawną do podejmowania działań związanych z ochroną zdrowia psychicznego są następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2017 r., poz. 882).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r. poz.930 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz.1793 ze zm.).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz.U. z 2017 r., poz.485).

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) definiuje „zdrowie psychiczne” jako stan dobrego samopoczucia, w którym człowiek wykorzystuje swoje zdolności, może radzić sobie ze stresem w codziennym życiu, może wydajnie i owocnie pracować oraz jest w stanie wnieść wkład w życie danej wspólnoty. Znaczenie zdrowia psychicznego dla człowieka określają również zapisy Preambuły ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego definiując je jako fundamentalne dobro osobiste człowieka i jednocześnie nadając rangę działaniom ochronnym podejmowanym wobec osób z zaburzeniami psychicznymi: ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa.

Podstawowym aktem prawnym w zakresie ochrony zdrowia psychicznego jest ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, której zapisy zlecają to zadanie organom administracji rządowej i samorządowej oraz instytucjom do tego powołanym. Działania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą być podejmowane również przez stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe i inne organizacje społeczne, kościoły i inne związki wyznaniowe, grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin oraz inne osoby fizyczne i prawne. Intensywność działań podejmowanych przez różne organizacje oraz skoordynowanie ma pozytywny wpływ na ochronę zdrowia psychicznego społeczności lokalnej.

Ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

1. Promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym.
2. Zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
3. Kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych – tolerancji, zrozumienia, życzliwości a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Powyższe działania określone są w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Samorząd Gminy Węgliniec realizuje założenia ww. Programu poprzez opracowanie i realizację Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy i Miasta Węgliniec na lata 2017-2020 (zwanego dalej Programem), stanowiącego kontynuację działań uwzględnionych w Gminnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy i Miasta Węgliniec na lata 2013-2016.

I. LOKALNA DIAGNOZA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM I ZJAWISKA ZABURZENIA PSYCHICZNEGO

Gminę Węgliniec zamieszkuje 8 354 mieszkańców (wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.), w tym 6 944 to osoby powyżej 18 roku życia. W Gminie Węgliniec funkcjonują następujące punkty opieki zdrowotnej i praktyki lekarskie – Ośrodek Zdrowia w Ruszowie, Ośrodek Zdrowia w Czerwonej Wodzie i Ośrodek Zdrowia w Węglińcu, gabinet stomatologiczny w Ruszowie, gabinet stomatologiczny w Czerwonej Wodzie, gabinet stomatologiczny w Węglińcu i gabinet ginekologiczny w Węglińcu. W Gminie Węgliniec brak jest stacjonarnych zakładów psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi realizowana jest w ramach podstawowej opieki medycznej w formie doraźnej i ambulatoryjnej finansowanej ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia na świadczenia zdrowotne.

Zgodnie z zapisem art.3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego osoby z zaburzeniami psychicznymi to osoby:

1. Chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne).
2. Upośledzone umysłowo.
3. Wykazujące inne zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych, lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Według danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu w oparciu o kryteria definicji zaburzeń psychicznych sformowanej w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, ze świadczeń z pomocy społecznej skorzystało 29 osób. Poradnictwo specjalistyczne, opieka i wsparcie osób chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo realizowana jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu w następujący sposób:

1. Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi:
2014 r. - 0 osób,
2015 r.- 1 osoba,
2016 r.- 1 osoba.
2. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin obejmujące w szczególności poradnictwo psychologiczne, rodzinne i z zakresu terapii uzależnień:
2014 r. - 9 osób,
2015 r.- 10 osób,
2016 r.- 9 osób.

II. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Niniejszy Program określa działania mające na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego.

Celami głównym jest:

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cel główny realizowany będzie poprzez osiągnięcie następujących celów szczegółowych:

- 1.1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, w tym dobrych praktyk w zakresie promocji zdrowia psychicznego.
- 1.2. Prowadzenie szeroko pojętych działań profilaktycznych dot. ochrony zdrowia psychicznego.
- 1.3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 1.4. Kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnych dla zdrowia psychicznego.

2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel główny realizowany będzie poprzez osiągnięcie następujących celów szczegółowych:

- 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej poprzez tworzenie możliwości rozwoju i aktywności życiowej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz prowadzenie wsparcia osób podejmujących działania rozwojowe.
- 2.2. Upowszechnienie form pomocy społecznej poprzez zwiększanie integracji osób z zaburzeniami psychicznymi, współpracę z instytucjami i placówkami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz wspieranie samopomocowych inicjatyw w zakresie prawidłowego funkcjonowania w społeczności.
- 2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym kierowanie osób do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w celu zwiększenia szans na aktywność zawodową.
- 2.4. Koordynacja form opieki, wsparcia i pomocy świadczonych przez podmioty na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wsparciem w osiągnięciu założonych celów Programu jest realizacja założeń Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińiec na rok 2017, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy i Miasta Węglińiec na lata 2016-2018, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy i Miasta Węglińiec na lata 2016-2018 oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 i Programu w zakresie Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu dla Gminy i Miasta Węglińiec na lata 2016-2018.

III. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

1. Urząd Gminy i Miasta w Węglińcu.
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węglińcu.
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Węglińcu.
5. Placówki opieki zdrowotnej z terenu Gminy Węglińiec.
6. Placówki oświatowe z terenu Gminy Węglińiec.
7. Niektóre zadania mogą być realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym stowarzyszeniami i fundacjami.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie są środki własne Gminy Węglińiec, środki finansowe Narodowego Funduszu Zdrowia, środki finansowe z budżetu państwa i środki pozabudżetowe.

V. TERMIN REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja niniejszego Programu nastąpi w okresie od dnia wejścia w życie uchwały do dnia 31 grudnia 2020 r.